

EIGA anser att alla arbetstagare bör förstå och leta efter potentiella kvävningsrisker, i slutna utrymmen såväl som i närheten av utrustning där gas eller kryogena vätskor används. Var försiktig och varna andra!

EIGA, Regler som räddar liv

Denna broschyr innehåller endast en kortfattad redovisning av farorna med inerta gaser och åtgärder för att minska riskerna på arbetsplatsen.

På EIGAs webbsida kan du få mer information om riskerna med kvävning, syrebrist eller farorna med inerta gaser.

Newsletter 77 - Campaign against asphyxiation

Doc 44 - Hazards of inert Gases

Doc 40 - Work Permit Systems

Safety Info 24 - Carbon Dioxide Physiological Hazards

Publikationerna kan användas för utbildning av din personal och att skapa säkra arbetsrutiner i din verksamhet när du använder inerta gaser. Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd 2017:3 om Användning och kontroll av trycksatt utrustning ger ytterligare värdefull information.*

European Industrial Gases Association AISBL

Avenue des Arts 3-5,

B-1210 Brussels

Phone +32 2 217 70 98 Fax + 32 2 219 85 14

E-mail info@eiga.eu

www.eiga.eu

* Information om AFS 2017:3 tillagt till originaltext av SIGA 2019

SL 01/17

© EIGA 2017 - EIGA grants permission to reproduce this publication provided the Association is acknowledged as the source. Översatt till svenska av Svenska Industrigasföreningen, SIGA, mars 2019.

EIGA

SIGA

Jag är osynlig

Jag är tyst

Jag luktar inte

Jag är livsfarlig

European Industrial Gases Association

www.eiga.eu

KVÄVNINGSRISK

Kvävning - den osynliga faran

Allmänna risker & faror –

Var medveten, var säker

Varje år inträffar flera kvävningsoolyckor med dödlig utgång där industrigaser varit inblandade. De flesta av dessa olyckor beror på att personer gått in i ett slutet utrymme där förhöjd halt av en inert gas lett till underskott av syre (syrgas).

Olycksorsaker

De flesta kvävningsoolyckor beror på att man inte följt gällande regler och förordningar. Vanliga orsaker är:

- Avsteg från gällande arbetsinstruktioner
- Otillräcklig utbildning, medvetenhet och övervakning av arbetet
- Brister i arbetsledningen
- Ingen, eller otillräcklig, riskbedömning.

Känn till riskerna

- Inerta gaser ger ingen varning. Det går inte att upptäcka syrebrist med lukt- eller smaksinnet
- Syre är livsnödvändigt - utan det kan vi inte överleva
- Normalt innehåller luften cirka 21% syre. Sjunker halten under 18% ökar risken för olyckor betydligt
- Med mindre än 10% syre i luften svimmar man utan förvarning, hjärnskadorna uppstår och döden är ett faktum inom några minuter om inte livräddning påbörjas omedelbart
- Ett par andetag av kvävgas (kvävgas) eller annan inert gas räcker för att orsaka omedelbar medvetlöshet
- Koldioxid kan ge upphov till **både** kvävning **och** förgiftning. En miljö som innehåller 5% koldioxid eller mer är livsfarlig även om den innehåller tillräckligt med syre för att andas.

Följ reglerna –

Känn ditt ansvar

Slutna utrymmen

Många slutna utrymmen där kvävningsoolyckor kan uppstå, såsom tankar, kärl och rörledningar, är uppenbara riskområden. Andra är mindre självklara men kan vara lika farliga - till exempel öppna tankar, kulvertar, dåligt ventilerade rum och källare.

Olyckor på grund av syrebrist har orsakats av:

- Slutna utrymmen som inte ventilerats tillräckligt
- Rörledningar som inte säkert avskiljts från övrig processutrustning
- Läckage från gasflaskor eller slangar
- Spill vid fyllning eller förvarning av kärl för flytande gaser
- Processgaser som släppts ut på felaktiga platser
- Anslutning av fel gas till system för andningsgaser
- Felaktig användning av frystunnlar för livsmedel.

Andra aktiviteter som kan innebära en kvävningsoolycksrisk är:

- Fyllning av öppna kärl eller transport i olämpliga fordon av flytande gaser
- Felaktig användning av adapterar avsedda för andningsgasbehållare
- Användning av gaser i utrymmen utan ventilation, exempelvis källare
- Hantering av lådor med torr-is (koldioxidpellets)
- Räddningsförsök utan hänsyn till risken att själv bli kvävd.

Innan arbete utförs i ett slutet utrymme måste det finnas rutiner för identifiering av riskerna. Alla nödvändiga åtgärder måste vidtas för att undvika att personer utsätts för syrebrist.

I säkra arbetsrutiner ingår vanligen ett skriftligt arbetstillstånd och dessutom:

- Riskbedömning & beskrivning av metoder
- Behov av fysisk avskiljning (Bryt & Lås)
- Säkert tillträde & utrymning
- Behov av gasanalys & personliga gaslarm
- Behov av skyddsvakt och räddningsutrustning.
- Behov av andningsapparat.